

Tuomas Tikka

28.9.2018

76/18/L/A

Valtiovarainministeriö
Lausuntopalvelu

Lausuntopyyntö VM/1686/03.01.00/2018 VM130:00/2018

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle energiaverolainsäädännön muuttamisesta

Pyydettyä lausuntona luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle energiaverolainsäädännön muuttamisesta Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Suomalaisilla veroratkaisuilla ei saa ohjata jalostuskelpoista puuta polttoon

Metsäteollisuus ry on erittäin huolissaan päästöoikeuden hinnan ja turveveron korotuksen vaikutuksista puumarkkinoihin ja tätä kautta metsäteollisuuden raaka-aineen hintaan sekä saatavuuteen. Suomessa tehtävien veroratkaisuiden tulee tukea Suomen kansantalouden kokonaisuutta. Veroratkaisuilla ei saa ohjata jalostuskelpoista puuta energiantuotantoon ja vaarantaa vientiteollisuuden toimintaedellytyksiä.

Turpeen raskaus on kohoamassa ennätyskorkealle päästöoikeuden ja verojen yhteisvaikutuksesta

Päästöoikeuden hinta on yli nelinkertaistunut viimeisen puolentoista vuoden aikana ja tällä hetkellä ei ole nähtävissä hintaa merkittävästi laskevia tekijöitä. EU:ssa kehitetty markkinavakausvaranto aloittaa toimintansa vuonna 2019, jonka seurauksena päästökauppajärjestelmässä ei tule enää olemaan niin kutsuttua ylijäämää. Lisäksi päästöoikeuksien vähentymisnopeus kasvaa vuodesta 2020 alkaen.

Nykyinen yli 20 e/t päästöoikeuden hinta on lisännyt hintapainetta turpeeseen noin 6 euroa / MWh. Yhdistetyssä sähkön ja lämmöntuotannossa (CHP) turveveron vaikutus kohdistuu kuitenkin vain lämmityskäyttöön. Tämän takia yllä mainittu päästöoikeuden hinnan nousu vastaa CHP-laitoksilla turveveron korottamista noin 11 eurolla / MWh.

Mikäli nykyisen kaltainen päästöoikeuden hintakehitys jatkuu, niin metsähakesähkön tuotantotuki tulee laskemaan nolnaan. Tuotantotukijärjestelmä on rakennettu suosimaan polttoaineiden

Tuomas Tikka

28.9.2018

76/18/L/A

ajojärjestyksen näkökulmasta ensisijaisesti jalostukseen kelpaamattomasta puusta valmistettua haketta, vasta tämän jälkeen turvetta ja viimeisenä järeästä puusta valmistettua haketta. Jalostukseen kelpaavalle järeälle puulle on siis tehty tarkoituksella erillinen rajaus

Päästöoikeuden hinnan noustessa riittävästi jalostuskelpoinen puu ajaa ajojärjestyksessä turpeen ohi. Turveveron korottaminen lisää suoraan jalostuskelpoisen ainespuun houkuttelevuutta energiantuotannossa. Tällä on merkittävät hintaa kohottavat vaikutukset.

Metsäteollisuuden rooli uusiutuvan energian tuotannossa

Metsäteollisuudella ja sen ilmastomyönteisillä tuotteilla on merkittävä rooli ilmastomuutoksen torjunnassa. Lisäksi Suomen uusiutuvasta energiasta noin kaksikolmasosaa on metsäteollisuussidonnaista. Valtaosa tästä tuotetaan tehtailla sellaisesta puuaineksesta, joka ei kelpaa jalostukseen.

Puunjalostus on ratkaiseva tekijä sille, että käytettävissä on myös energiakäyttöön ohjautuvaa puuta (mm. hakkuutähteitä, kuorta ja purua).

Kotimaisen puun tarve on metsäteollisuuden investointien myötä noussut ennätystasolle, mikä on kansantalouden näkökulmasta myönteinen asia. Lisääntyvän puunkäytön myötä kilpailu puumarkkinoilla kiristyy merkittävästi. Kaikki veronkorotukset fossiilisiin lämmityspolttoaineisiin lisäävät kiinnostusta puun käyttöön energiantuotannossa.

Ainespuun ohjaaminen energiantuotantoon turveveroa korottamalla ei ole hyväksyttävää

Ainespuuta koskeva erityiskysymys on Suomelle tärkeä myös kansainvälisen maineen ja puunkäytön hyväksyttävyyden näkökulmasta. Jalostuskelpoisen puun ohjautuminen energiantuotantolaitoksiin on jo pitkään ollut voimakkaan kritiikin kohteena mm. biomassan kestävyyttä sekä metsänielujen koskevissa prosesseissa ja julkisessa keskustelussa.

Suomen ei ole syytä vaarantaa biotalouden mainetta ruokkimalla edellä mainittua kritiikkiä edelleen.

Turveveron korottaminen lisää painetta käyttää ainespuuta energiakäytössä. Tämän vuoksi on erityisen tärkeää, että puun tuloa markkinoille vahvistetaan ja huolehditaan ainespuun ohjautumisesta jalostukseen. Lisäksi on tärkeää, että ei rajoiteta ainespuuksi kelpaamattomien puujakeiden käyttöä energiantuotannossa, jotta ei kavenneta kestävä puunkäytön potentiaalia.

Kansantaloudellisten vahinkojen välttämiseksi on tärkeää analysoida kuinka päästöoikeuden kohoava hinta ja fossiilisten polttoaineiden verotus

Tuomas Tikka

28.9.2018

76/18/L/A

voi vaikuttaa puupolttoaineiden hintaan ja ainespuumarkkinaan. Metsäteollisuuden mielestä on syytä tehdä huolellinen vaikutusarvio kohoavan päästöoikeuden hinnan ja verojen puumarkkinavaikutuksista sekä yleisemmin puun saatavuudesta näköpiirissä oleviin käyttötarkoituksiin. Metsäteollisuuden mielestä on erittäin tärkeää etsiä keinoja, joilla ehkäistä, ettei ainespuuta ohjaudu energiakäyttöön.

Suomen maineen näkökulmasta ei olisi hyvä asia, mikäli energiantuottajat rakentaisivat ainespuuhun ulottuvia puunhankintajärjestelmiä esimerkiksi kaukolämpöä varten. Ainespuun energiakäyttöön kohdistuvan paineen vähentämiseksi on tärkeää, että edistetään sellaisia infrastruktuuri- ja logistiikkaratkaisuja, jotka edesauttavat mahdollisuutta käyttää myös tuontibiomassaa.

Polttoainekysymysten ohella on tärkeää, että edistetään myös uusien teknologioiden (esimerkiksi energian varastointi, maalämpö, geoterminen lämpö, ydinvoiman hyödyntäminen kaukolämmössä) käyttöönottoa.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja